

VYSOKÁ INFLÁCIA

porazili ju ceny akcií, alebo investori
prerobili?

WONDERINTEREST
TRADING LTD

Hlavné zistenie

- Vysoká inflácia v posledných 2 rokoch znehodnotila investície do akciových indexov
- Akciové indexy výrazne porazili infláciu v USA z dlhodobého hľadiska (25 rokov): **+250 %**
- V eurozóne sa akciám v porovnaní s infláciou dlhodobo nedarilo: **-18 %**

Štúdia

Miera inflácie v krajinách Európskej únie, v Spojených štátoch a prakticky na celom svete dosiahla v minulom roku najvyššie úrovne za posledných 40 až 50 rokov. Vyspelý svet si odvykol, že ceny môžu rásť aj o viac ako desať percent za rok. Zatiaľ čo široká verejnosť sa úplne logicky pýta, ako svoje úspory proti znehodnoteniu ochrániť, odborníci na kapitálových trhoch oživilí skúmanie vzťahu inflácie a ceny akcií. Práve investovanie do akcií je totiž jedným z hlavných spôsobov, ako sa proti klesajúcej hodnote peňazí ochrániť.

Takú ročnú mieru inflácie, ktorá nastala v rokoch 2021-2022, napríklad v EÚ nezažila žiadna z generácií, ktoré sa narodili po roku 1995. V západných krajinách sa takto vysoké tempo rastu cenovej hladiny objavilo naposledy v súvislosti s ropnými šokmi v 70. rokoch minulého storočia. Niet preto divu, že keď sa takto vysoká miera inflácie objavila teraz, málokto vedel, ako svoje úspory pred touto zhubnou makroekonomickou poruchou ochrániť.

Centrálne banky síce začali pomerne svižne zvyšovať svoje základné úrokové sadzby, čím sa snažili schlaďiť dopyt a tlačiť infláciu späť do rozumných čísel, ale ani následný rast úrokových sadzieb na sporiacich alebo termínovaných účtoch v bankách nebol na porazenie inflácie dostatočný. Kto teda chcel pred infláciou utiecť, musel sa nevyhnutne pustiť do aktívneho investovania.

Problém súčasnej inflácie, ktorej začiatok je z roku 2021, je ale v tom, že prišla nečakane. Nikto s ňou nepočítal, nemohol sa na ňu riadne pripraviť, a začať včas investovať do aktív, ktoré by boli opatrené akýmsi pomyselným protiinflačným štítom. Napriek tomu môžeme povedať, že aktívum, ktoré z dlhodobého hľadiska pomerne spoľahlivo infláciu kompenzuje, či dokonca poráža, existuje. Ide o akcie.

Ekonomická teória okrem iného hovorí, že inflačné očakávania sa prispôbia najneskôr vo chvíli, keď skutočne zažije určitú infláciu dostatočný počet domácností. Ak teda dlhodobo zažívame infláciu, ktorá sa nachádza blízko dvojpercentného cieľa centrálnych bánk, nemáme dôvod očakávať inú infláciu ako práve dve percentá ročne. Ak sa však inflácia náhle zvýši, môžu sa naše inflačné očakávania začať meniť. Či sa skutočne upraví, záleží okrem iného na tom, ako dlho novej skúsenosti čelíme a na tom, akú dôveru má centrálna banka v zmysle jej schopnosti vrátiť infláciu späť k deklarovanému cieľu.

V praxi sa zmena inflačného očakávania prejavuje zakomponovaním inflačných dodatkov do najrôznejších typov zmlúv, či už ide o zmluvy o cenách medzi dodávateľmi a odberateľmi, mzdové a pracovné zmluvy alebo úverové zmluvy. U investorov sa potom zmena inflačných očakávaní prejavuje v tom, ako oceňujú aktíva, do ktorých investujú. Všeobecne platí, že čím vyššiu infláciu do budúcnosti očakávame, tým lacnejšie chceme teraz dané aktívum kúpiť. Od takej investície totiž očakávame dostatočné budúce zhodnotenie práve kvôli zvýšenej inflácii.

Inflačný šok: od poklesu ceny akcií k obnoveniu dopytu

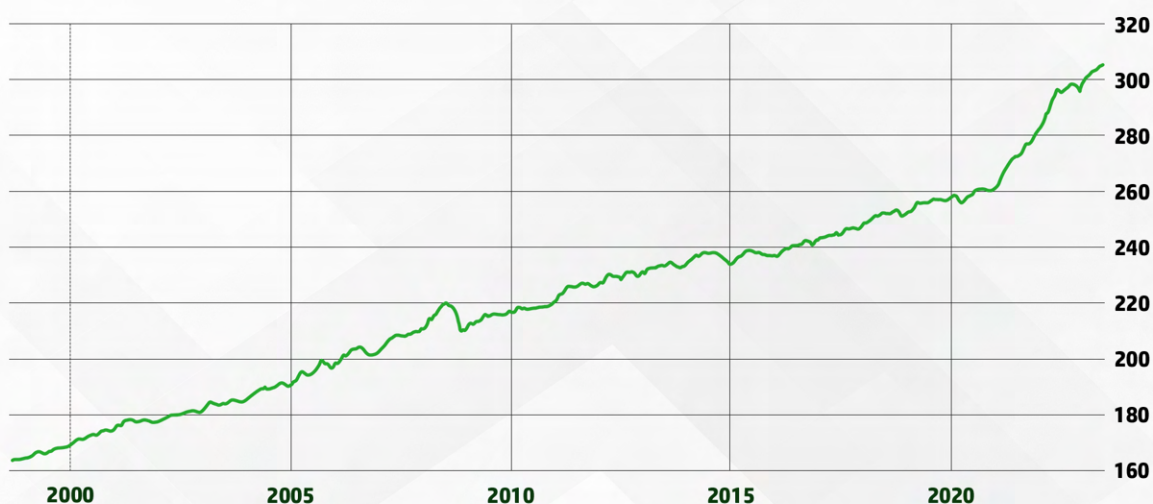
Akonáhle teda nastupuje nečakane vysoká inflácia, cena akcií by mala bezprostredne začať klesať, pretože ich reálna hodnota sa prepadá. Investori totiž počítali doteraz s nízkou infláciou, na ktorú boli zvyknutí v minulosti. Negatívne inflačné prekvapenie teda znižuje ich momentálnu ochotu kupovať akcie, ktoré sa po novej inflačnej skúsenosti javia ako predražené.

S tým, ako si investori na infláciu zvykajú a premietajú ju do oceňovania akcií, ich ochota kupovať akcie naopak rastie. Táto ochota môže byť navyše podnecovaná pozitívnymi výsledkami hospodárenia firiem, ktorých akcie sa na trhoch obchodujú. Inflácia má totiž okrem iného za následok nominálny rast tržieb, prípadne aj zisku, čo investori interpretujú ako pozitívny signál práve pre nákup takýchto akcií. V konečnom dôsledku tak hodnota akcií krátkodobé inflačné epizódy absorbuje, čo vedie presne k tomu, že akcie sú z dlhodobého hľadiska schopné infláciu porážať. Wonderinterest Trading túto hypotézu overoval pomocou dát zahŕňajúcich už aj vysokú infláciu počas posledných dvoch rokov

25 rokov v USA: akcie porazili infláciu a reálne vzrástli 2,5-násobne

A kde inde začať ako v Spojených štátoch amerických, Mekke akciového investovania. V USA sa cenová hladina za posledných 25 rokov zvýšila bezmála na dvojnásobok, ako je zrejmé z grafu 1. Otázka teda znie, či rovnakú dynamiku zaznamenali aj akcie na newyorskej burze, a to merané hlavným indexom S&P 500. Odpoveď podáva graf 2. Na začiatku sledovaného intervalu sa hodnota indexu S&P 500 pohybovala okolo úrovne 1000 bodov. Posledný zaznamenaný údaj (k 28.8.2023) potom ukazoval 4433,31 bodu. Znamená to, že každý dolár investovaný v roku 1998 do indexu S&P 500 má dnes hodnotu 4,43 dolára. Po zohľadnení zmeny cenovej hladiny sa tak reálna hodnota investície za posledných 25 rokov zvýšila takmer 2,5-krát.

Graf 1: Index spotrebiteľských cien v USA v rokoch 1998 až 2023

Zdroj: Tradingeconomics.com

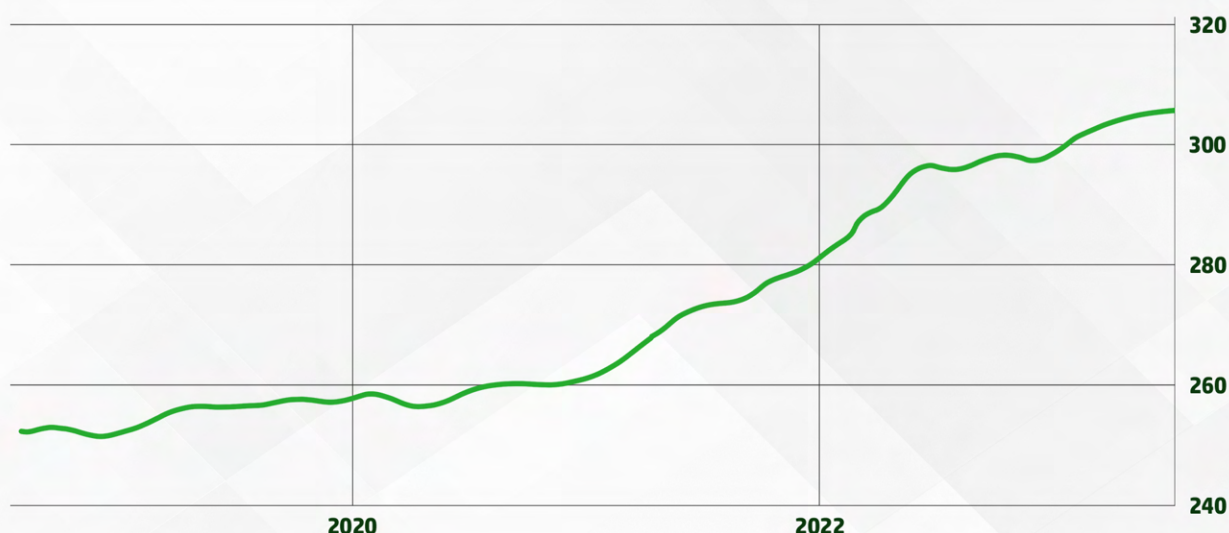
Graf 2: Vývoj indexu S&P 500 v rokoch 1998 až 2023

Zdroj: Yahoo! Finance

Avšak trochu iný príbeh bol napísaný v posledných dvoch rokoch. Cenová hladina v USA sa od augusta 2021 zvýšila približne o 15 percent, zatiaľ čo hodnota indexu S&P 500 sa za rovnaké obdobie znížila o 2,25 percenta. Reálna hodnota investície do indexu S&P 500 tak za posledné dva roky klesla o viac ako 17 percent.

Graf 3: Index spotrebiteľských cien v USA v rokoch 2020 až 2023

Zdroj: Tradingeconomics.com

Graf 4: Vývoj indexu S&P 500 v období od 28.8.2021 do 28.8.2023

Zdroj: Yahoo! Finance

24 rokov v Eurozóne: inflácia porazila akcie o 18 %

Podobnú analýzu teraz aplikujeme na európske reálie, konkrétne pre eurozónu a investíciu do paneurópskeho akciového indexu Stoxx 600. Cenová hladina v eurozóne sa od roku 1999 (teda od jeho vzniku) zvýšila o necelých 70 percent, ako vyplýva z grafu 5, ktorý zobrazuje vývoj indexu spotrebiteľských cien od začiatku roka 1999 do súčasnosti.

Graf 6 potom zobrazuje vývoj hodnoty indexu Stoxx 600. Zatiaľ čo na začiatku roku 1999 sa nachádzal zhruba na úrovni 300 bodov, v pondelok 28. augusta 2023 zatváral na hodnote 455,4 bodu. Hodnota indexu Stoxx 600 sa teda za sledované obdobie zvýšila približne o 52 percent. Reálna výnosnosť investície uskutočnenej na začiatku roka 1999 do indexu Stoxx 600 predstavovala približne mínus 18 percent.

Graf 5: Vývoj indexu spotrebiteľských cien v eurozóne v rokoch 1999 až 2023

Zdroj: Tradingeconomics.com

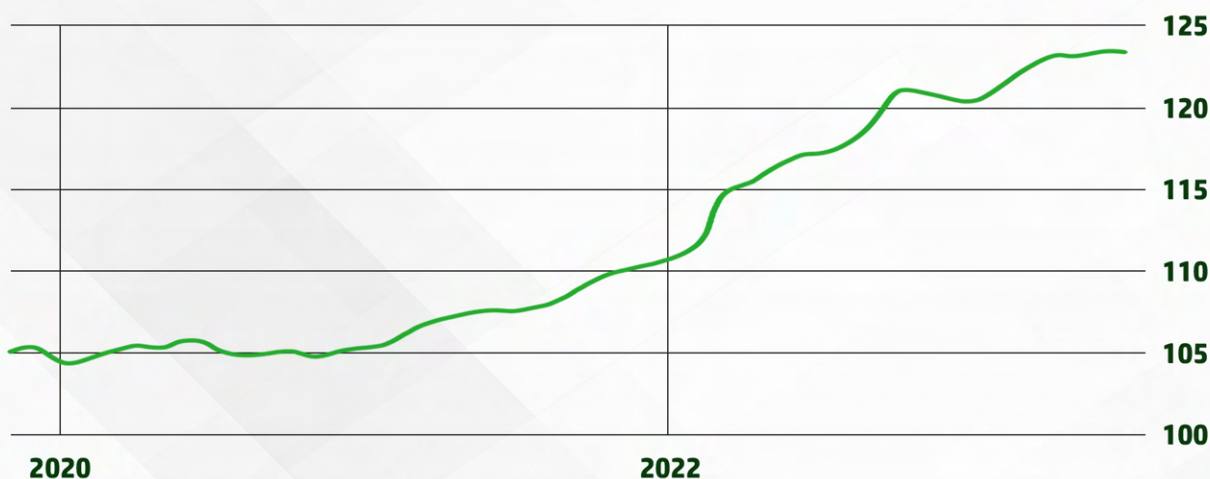
Graf 6: Vývoj indexu Stoxx 600 v rokoch 1999 až 2023

Zdroj: Marketwatch.com

Ako teda investícia do indexu Stoxx 600 odolávala inflácii v posledných dvoch rokoch? Cenová hladina v eurozóne sa za obdobie dvoch rokov do augusta tohto roku zvýšila asi o 15 percent, podobne ako v Spojených štátoch. Hodnota indexu Stoxx 600 sa však za obdobie od augusta 2021 do augusta 2023 znížila približne o 3,6 percenta. Reálna výnosnosť investície do indexu Stoxx 600 teda za posledné dva roky predstavovala -18,6 percenta. Ako je vidieť, index Stoxx 600 nedokázal prekonať infláciu ako v strednodobom, tak aj v dlhodobom horizonte.

Graf 7: Vývoj indexu spotrebiteľských cien v eurozóne v rokoch 2020 až 2023

Zdroj: Tradingeconomics.com

Graf 8: Vývoj indexu Stoxx 600 v období od 28.8.2021 do 28.8.2023

Zdroj: Marketwatch.com

Záver

Na základe porovnania vývoja cenovej hladiny a vybraných akciových indexov je možné konštatovať, že investície do akcií v krátkodobom časovom horizonte sú pre prekonanie miery inflácie veľmi rizikový investičný nástroj. V dlhodobom časovom horizonte naopak hodnota akcií veľmi pravdepodobne infláciu prekoná. Nemusí to však byť vždy pravidlom, ako ukázala analýza európskeho indexu Stoxx 600. Preto aj z dlhodobého hľadiska je vhodné investície do akcií diverzifikovať a vyhľadávať také akciové indexy, ktoré za sebou majú dlhú históriu.

Vysoká inflácia – porazili ju ceny akcií, alebo prerobili investori? je štúdiou Wonderinterest Trading Ltd., ktorá je cyperskou investičnou spoločnosťou (CIF) pod dohľadom a regulovanou Cyperskou komisiou pre cenné papiere a burzy (CySec) s licenčným číslom 307/16 a adresou sídla 176, Makariou III Avenue, Paschalis Avenue, Limassol, Cyprus.

Dátum vydania: September 2023

(c) všetky práva vyhradené.

Kontakt

Email: support@wonderinterest.com

Tel: +357 25 056442

Varovanie pred rizikami

CFD sú zložité nástroje s vysokým rizikom rýchlej straty peňazí v dôsledku pákového efektu. Na 77.98% účtov drobných investorov dochádza k stratám pri obchodovaní s CFD. Mali by ste zvážiť, či rozumiete tomu, ako CFD fungujú, a či si môžete dovoliť podstúpiť vysoké riziko straty svojich peňazí.